

Міністерство освіти і науки України
Харківська національна академія міського господарства

Г.М. Грецька

Програма та робоча програма
навчальної дисципліни

“ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА”

(для студентів 4 курсу денної і заочної форм навчання
за напрямом підготовки 0501 – «Економіка і підприємництво»
спеціальності 6.050100 – «Економіка підприємства»)

Харків – ХНАМГ – 2009

Програма та робоча програма навчальної дисципліни «Організація виробництва» (для студентів 4 курсу денної і заочної форм навчання за напрямом підготовки 0501 – «Економіка і підприємництво» спеціальності 6.050100 – «Економіка підприємства» / Укл.: Грецька Г.М. – Харків: ХНАМГ, 2009. – 39 с.

Укладач: Г.М. Грецька

Рецензент: зав. кафедри менеджменту і маркетингу в міському господарстві ХНАМГ, проф., канд. екон. наук Є.М. Кайлюк

Затверджено на засіданні кафедри менеджменту і маркетингу в міському господарстві, протокол № 1 від 29.08.2008 р.

Зміст

стор.

Вступ.....	4
1. Програма навчальної дисципліни.....	6
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни.....	6
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни.....	7
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги.....	14
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	15
1.5. Анотації дисципліни.....	16
2. Робоча програма навчальної дисципліни.....	19
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи.....	19
2.2. Зміст дисципліни.....	20
2.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями.....	28
2.2.2. План лекційного курсу.....	29
2.2.3. План практичних (семінарських) занять.....	30
2.2.4. Індивідуальне завдання (ІЗ).....	31
2.3. Самостійна робота студентів.....	31
2.4. Засоби контролю та структура	32
2.5. Інформаційно-методичне забезпечення.....	38

ВСТУП

На сучасному етапі в Україні відбуваються глибокі економічні зміни, що обумовлені входженням країни в русло загальних процесів світового розвитку.

Метою вивчення дисципліни є формування системи теоретичних і прикладних знань з раціональної організації та напрямків підвищення результативності виробничих систем промислового підприємства.

Основними завданнями, що будуть вирішені у процесі викладання дисципліни, є:

- вивчення теорії та практики організації виробництва;
- набуття навичок аналізу процесів, що відбуваються у виробництві;
- розвиток уміння самостійного виконання техніко-економічних розрахунків;
- обґрунтування параметрів раціональної організації виробничих систем.

Предметом вивчення дисципліни є розгляд зв'язків та відносин між елементами виробничої системи, що відбивають сутність і зміст організації процесів проектування, освоєння та виготовлення продукції на підприємстві.

Викладання курсу «Організація виробництва» зорієнтовано на освоєння студентами сучасних методів організації виробництва на промислових підприємствах та підприємствах міського господарства.

Засвоєння даного курсу дає можливість майбутнім спеціалістам обґрунтовано вирішувати складні виробничі задачі, вести пошуки шляхів підвищення ефективності діяльності підприємств на основі глибокого розуміння взаємозв'язку технологічних та організаційно-технічних рішень, які приймаються, та економічних результатів експлуатаційно-господарської діяльності. Необхідним елементом успішного засвоєння навчального матеріалу дисципліни є самостійна робота студентів з літературою, довідниками та державними нормами.

Програма навчальної дисципліни «Організація виробництва» розроблена на основі:

- ГСВОУ МОНУ «Освітньо-кваліфікаційна характеристика бакалавра спеціальності 6.050100 «Економіка підприємства» напряму підготовки 0501 – «Економіка і підприємництво», 2004 р.

- ГСВОУ МОНУ «Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра напряму підготовки 0501 - «Економіка і підприємництво», 2002 р.

- СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки бакалавра за спеціальністю 6.050100 «Економіка підприємства», 2006 р.

Програма навчальної дисципліни «Організація виробництва» ухвалена кафедрою «Менеджменту і маркетингу в міському господарстві» **протокол №1 від 29.08.2008 р.** та Вченою радою факультету «Менеджменту» **протокол №1 від 29.08.2008 р**

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

Метою вивчення дисципліни є формування системи теоретичних і прикладних знань з раціональної організації та напрямків підвищення результативності виробничих систем промислового підприємства.

Основними завданнями, що будуть вирішені у процесі викладання дисципліни, є:

- вивчення теорії та практики організації виробництва;
- набуття навичок аналізу процесів, що відбуваються у виробництві;
- розвиток уміння самостійного виконання техніко-економічних розрахунків;
- обґрунтування параметрів раціональної організації виробничих систем.

Предметом вивчення дисципліни є розгляд зв'язків та відносин між елементами виробничої системи, що відбивають сутність і зміст організації процесів проектування, освоєння та виготовлення продукції на підприємстві.

Навчальна дисципліна «Організація виробництва» належить до циклу нормативних професійних дисциплін за напрямом підготовки 0501 – «Економіка і підприємництво» із спеціальності 6.050100 – «Економіка підприємства».

Таблиця 1.1 – Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки бакалавра

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
1. Економіка підприємств. 2. Економіка праці. 3. Статистика. 3. Менеджмент. 4. Маркетинг. 5. Економічний аналіз. 6. Стратегія підприємства. 7. Особливості економіки міського господарства. 8. Розміщення продуктивних сил та регіональна економіка.	1. Фінанси підприємств. 2. Фінансовий менеджмент. 3. Аналіз господарської діяльності. 4. Управління проектами. 5. Управління потенціалом підприємства. 6. Фінансовий ринок.

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль 1. Організація підприємства (виробництва) (4/144)

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1.1. ЗАГАЛЬНОГАЛУЗЕВІ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА

Тема 1. Теоретичні та наукові основи організації підприємства (виробництва)

Роль організаційного фактора в розвитку ринкової економіки. Об'єкт, предмет та метод організації виробництва. Розвиток науки про організацію виробництва. Взаємозв'язок теорії організації виробництва з практикою.

Взаємодія предмета з іншими дисциплінами. Сучасний підхід до теорії організації виробництва. Роль та значення теорії організації виробництва. Організація виробництва як складова частина менеджменту.

Тема 2. Виробничі системи. Виробничий процес та принципи його раціональної організації. Структура підприємства

Процес виробництва, його фактори: робоча сила й засоби виробництва. Виробнича система, її елементи. Поняття виробничого процесу і його загальна характеристика. Поняття технологічного процесу і його характеристика. Технологічна операція як первинний елемент виробничого процесу. Загальні принципи раціональної організації виробничого процесу. Структура підприємства та фактори, що її визначають.

Суть організації виробництва. Організація виробництва на діючому підприємстві як упорядкована система елементів виробництва в просторі і часі, яка забезпечує їх найбільш ефективне використання в процесі руху виробу: від появи у вигляді сировини до відправки споживачу.

Промислове підприємство як основна ланка промисловості. Види підприємств залежно від їх форм власності, розміру, характеру виготовленої продукції, рівня спеціалізації, типів виробничих процесів, організаційно-виробничої структури.

Адміністративно-господарська самостійність, виробничо-технічна, організаційна та економічна єдність як основні риси, що визначають промислові підприємства.

Найбільш характерні особливості діяльності підприємства в сучасних умовах. Сучасні погляди на управління підприємством.

Підприємство як відкрита система, його визначальні риси та властивості, компоненти, зв'язки, взаємодії, процеси та ін. Підприємство - складна, динамічна техніко-економічна та соціальна система, яка складається з чотирьох блоків: підготовка та розвиток виробництва, безпосередньо виробництво, забезпечення виробництва, обслуговування виробництва.

Тема 3. Організація виробничого процесу в часі: виробничий цикл та його тривалість

Поняття і структура виробничого і технологічного циклу. Склад виробничого циклу: час виробництва, час перерви. Перерви партійності й очікування. Тривалість виробничого і технологічного циклу. Види руху деталей партії з операцій технологічного процесу: послідовний, паралельний і паралельно-послідовний.

Основні фактори, які визначають тривалість виробництва. Поняття партії та серії продукції. Шляхи скорочення тривалості виробничого циклу. Шляхи удосконалення організації труда та виробництва (раціональне планування робочих місць, скорочення часу перерви, прискорення допоміжних процесів та ін.).

Тема 4. Організація допоміжних виробництв та обслуговуючих господарств

Значення та організація ремонту основних виробничих фондів підприємства. Ремонтна служба та її структура на підприємстві. Система планово-запобіжних ремонтів. Основні напрямки вдосконалення ремонтного виробництва. Організація інструментального господарства. Система індексації

інструмента: цифрова, літерна, змішана. Шляхи підвищення ефективності роботи інструментального господарства.

Роль і значення енергетичних ресурсів у виробництві, задачі енергетичного господарства підприємств. Види енергії та енергоносіїв, використовуваних у промисловому виробництві. Вторинні енергоресурси. Склад енергетичного господарства. Організація енергопостачання виробництва. Енергобаланс та його складові. Виробнича структура енергетичного господарства. Визначення потреби промислового підприємства в енергоресурсах. Шляхи зниження енерговитрат.

Роль і завдання внутрішньозаводського транспорту. Види перевезення вантажів: зовнішні, внутрішньозаводські, внутрішньоцехові види транспортних засобів. Організація роботи внутрішньозаводського транспорту. Класифікація транспортних засобів: за видами, призначенням перевезення, способом дії, направленням переміщення вантажів. Шляхи підвищення ефективності внутрішньозаводського транспорту.

Тема 5. Організація трудових процесів і робочих місць

Елементи процесу труда. Трудові процеси: ручні, машинно-ручні, машинні та автоматизовані. Метод праці. Елементи операції: трудові рухи, трудові дії, трудові заходи, комплекси заходів. Класифікація робочих рухів. Дослідження трудових процесів. Фотографія робочого часу, хронометраж.

Організація та обслуговування робочих місць. Функції обслуговування робочого місця. Класифікація робочих місць. Вимоги до системи обслуговування робочих місць.

Тема 6. Нормативи та методи нормування праці

Суть, функції та принципи нормування праці. Види норм праці: норма часу, норма вироблення, норма обслуговування, норма чисельності, нормоване завдання. Методи обґрунтування норм праці. Фактори, що впливають на норми праці.

Нормативні матеріали з праці. Методи розробки норм праці. Єдині та типові норми витрат праці. Нормативи з праці: місцеві, галузеві, міжгалузеві.

Тема 7. Організаційно - виробниче забезпечення якості та конкурентоспроможності продукції

Поняття та показники якості продукції. Одиничні, комплексні, узагальнюючі і показники якості праці. Задачі промислового підприємства при досягненні оптимального рівня якості. Фактори якості продукції.

Технічний контроль. Види та засоби технічного контролю. Якість комунально-побутового обслуговування. Показники, що характеризують якість та надійність роботи підприємств житлово-комунального господарства. Шляхи підвищення якості продукції (послуг) підприємств комунального господарства та побутового обслуговування.

Тема 8. Одиничний та партійний методи організації виробництва

Характерні риси партійного методу організації виробництва. Три різновиди партійного методу організації виробництва.

Вплив розміру партії деталей на ефективність виробництва. Резерви підвищення ефективності партійного методу організації виробництва: рівномірність, паралельність, безперервність, пропорційність, прямоточність. Характерні риси одиничного (індивідуального) методу організації виробництва. Шляхи удосконалення одиничного методу організації виробництва.

Тема 9. Організація потокового й автоматизованого виробництва

Умови застосування потокового методу організації виробництва. Характерні риси потокового методу організації виробництва. Потокова лінія як основна ланка потокового (масового) крупносерійного виробництва, ефективність її використання. Класифікація поточкових ліній, принципи класифікації. Види поточкових ліній за різноманітністю номенклатури продукції - однопредметні, багатопредметні; за ступенем безперервності процесу - безперервно-поточкові та перервно-поточкові.

Етапи розвитку автоматизації виробництва: напіваавтомат, автомат, автоматичні лінії. Організація комплексно-автоматизованих ділянок, цехів та заводів з використанням електронно-обчислюваної техніки. Гнучке автоматизоване виробництво.

Тема 10. Комплексна підготовка виробництва до випуску нової продукції. Організаційне проектування виробничих систем

Поняття і значимість нової продукції для підприємства. Процес розробки і освоєння нової продукції на підприємстві. Планування процесів створення і освоєння нової продукції.

Зміст технічної підготовки, її етапи: науково-дослідницький, конструкторський, технологічний, організаційно-економічний.

Зміст та задачі технічної підготовки виробництва. Склад та призначення робіт з підготовки виробництва.

Вимоги до технологічної підготовки виробництва. Склад робіт щодо технологічної підготовки виробництва.

Основний склад організаційно-економічної підготовки виробництва.

Стадії підготовки технологічних процесів та їх перевірка в експериментальних цехах. Вибір варіантів технологічних процесів на стадії розробки виробництва з уточненням ефективності обраного варіанта на подальших етапах підготовки.

Заходи щодо прискорення технічної підготовки виробництва.

ЗМ 1.2. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА В ГАЛУЗЯХ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

Тема 11. Особливості організації міського господарства

Особливості міського господарства як об'єкта організації виробництва, основні тенденції його розвитку. Галузі житлово-комунального господарства. Специфічні особливості організації міського господарства. Основні типи підприємств побутового обслуговування.

Зв'язки та взаємодія підприємств галузі залежно від розміру міської території та чисельності населення.

Специфічність зв'язку виробництва та споживання в житлово-комунальному господарстві. Основні напрямки удосконалення організації міського господарства.

Тема 12. Побудова виробничої структури підприємств житлово-комунального господарства

Основні характерні риси підприємств житлово-комунального господарства. Підприємства та власність. Поняття виробничої структури підприємства. Організаційні типи побудови виробничої структури.

Характерні риси виробничо-експлуатаційної діяльності підприємств комунального господарства. Основні фактори, які обумовлюють необхідність удосконалення виробництва підприємств комунального господарства.

Тема 13. Організація виробництва на підприємствах водопостачання та водовідведення

Організація виробничого процесу на водопостачальних і каналізаційних станціях, очисних спорудах.

Особливості водопровідного та каналізаційного господарств. Структурні елементи водопровідного господарства. Типи водопровідних підприємств і каналізації. Склад водопровідних і каналізаційних споруд. Організація диспетчерської служби і служби ремонту водопровідних і каналізаційних мереж.

Показники оцінки якості у водопровідному та каналізаційному господарствах. Організація контролю якості послуг підприємств водопровідного та каналізаційного господарств. Показники їх виробничої потужності.

Тема 14. Організація виробничої діяльності на міському пасажирському електротранспорті

Характеристика й особливості міського пасажирського транспорту на ринку транспортних послуг. Організація виробничого процесу та шляхи його удосконалення. Структура виробничих підрозділів, їх склад і завдання. Служби шляху, депо, ремонтно-експлуатаційні дільниці.

Організація руху на міському пасажирському електротранспорті. Нерівномірність пасажиропотоків та їх вплив на організацію руху.

Показники оцінки якості на міському електротранспорті. Організація контролю якості обслуговування пасажирів.

Організація виробничої діяльності депо по зберіганню, утриманню та поточному ремонту рухомого складу. Організація капітального ремонту рухомого складу.

Організація виробничої діяльності служби шляху й служби електротранспорту. Організація поточного утримання і ремонту трамвайних шляхів.

Тема 15. Організація виробництва на підприємствах теплоенергопостачання

Особливості теплоенергетичних підприємств як об'єктів енергоринку.

Особливості технологічних процесів виробництва електроенергії, тепла. Показники оцінки якості роботи підприємств комунальної енергетики.

Організація виробництва на підприємствах тепlopостачання. Виробнича структура тепlopостачальних підприємств, їх особливості.

Організація експлуатації газового господарства. Виробнича структура підприємств з експлуатації газових мереж.

Особливості організації виробництва на теплових мережах, електромережах і газовому господарстві міста.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

(відповідно до галузевих стандартів ОКХ і засобів діагностики (ЗД): виробничі функції, типові завдання діяльності і вміння (за рівнями сформованості), якими повинні оволодіти студенти внаслідок вивчення даної дисципліни)

Таблиця 1.2 - Освітньо-кваліфікаційні вимоги до підготовки бакалаврів

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Типові завдання діяльності, в яких використовують вміння і знання	Виробничі і соціальні функції, до яких відносяться типові задачі діяльності
1	2	3
Фахівець повинен оволодіти знаннями щодо: <ul style="list-style-type: none"> • основних законів проектування виробничих систем; • побудови виробничої структури підприємства; • використання цих законів в розрахунках та при вирішенні практичних завдань. 	Наукові дослідження в організації виробничих систем	Науково-дослідна робота
Фахівець повинен вміти: <ul style="list-style-type: none"> • оптимізувати організацію виробництва продукції на підприємстві; • системно аналізувати діяльність підприємства; • оцінювати результати господарської діяльності підприємства; • скласти схему рішення завдання; • знайти потрібні формули; • користуватись довідковою літературою. 	Соціально-виробнича	Науково-дослідна робота
Бакалавр повинен вивчити: <ul style="list-style-type: none"> • поняття виробничого процесу та загальну його характеристику; • роль праці у виробничому процесі; • сутність основних принципів організації виробничого процесу; • вплив асортименту та масштабів виробництва на методи і типи виробництва; • напрямки вдосконалення організації виробничих процесів та виробничої структури підприємства; • вплив техніки, технології та організації виробничого процесу на його економіку; • вплив галузевих особливостей виробничих процесів на форму організації виробництва різних видів промислової продукції, • сутність основних принципів організації виробничого процесу й їх нерівнозначність в окремих галузях промисловості; • вплив основних принципів організації технологічного процесу на техніко - економічні показники виробництва. 	Виробнича	Проектувальна, виконавча

1	2	3
<p>Бакалавр повинен вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • обґрунтувати вигідність організації виробництва продукції потрібної якості і відповідної своїм функціям, в необхідній кількості, в потрібний час, за необхідною ціною; • розрахувати тривалість виробничого і технологічного циклів і надати рекомендації щодо використання факторів, які сприяють їх скороченню; • розробляти заходи щодо економного використання наявних ресурсів; • виявляти резерви виробничої потужності підприємства; • оптимізувати організацію виробництва продукції на підприємстві; • системно аналізувати діяльність підприємства; • оцінювати результати господарської діяльності підприємства; • продемонструвати здатність засвоєння нових знань, роботи з літературними джерелами та використовувати прогресивні технології. 	Виробнича	Технологічна
Бакалавр повинен вміти використовувати технічну документацію, науково-технічну літературу та застосовувати отриманні знання на практиці.	Соціально-виробнича	Управлінська, організаційна

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Агаджанов Г.К. Экономика водопроводно-канализационных предприятий. Х.: ХГАГХ, 2000.

2. Научная организация труда в городском хозяйстве. Уч. пособие для вузов/ Э. Я. Турчихин, Ф.Г. Таги-заде и др. – М.: Стройиздат, 1989. – 297 с.

3. Организация, планирование и управление деятельностью промышленного предприятия /Под ред. С.М. Бухало и др. - К.: Висш. школа, 1989. – 387 с.

4. Шепеленко Г.И. Экономика, организация и планирование производства на предприятии: Уч. пособие. – Ростов-на-Дону: МарТ, 2002. – 546 с.

5. Юрьева Т.П. Экономика предприятий городского хозяйства: Уч. пособие. – Х.: ХГАГХ, 2002. –187 с.

1.5. Анотації дисципліни

Анотація програми навчальної дисципліни

ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА

Мета: формування системи теоретичних і прикладних знань з раціональної організації та напрямків підвищення результативності виробничих систем промислового підприємства.

Основні завдання:

- вивчення теорії та практики організації виробництва;
- набуття навичок аналізу процесів, що відбуваються у виробництві;
- розвиток уміння самостійного виконання техніко-економічних розрахунків;
- обґрунтування параметрів раціональної організації виробничих систем.

Предмет: розгляд зв'язків та відносин між елементами виробничої системи, що відбивають сутність і зміст організації процесів проектування, освоєння та виготовлення продукції на підприємстві.

ЗМ 1.1. Загальногалузеві питання організації виробництва.

Розглянута сутність організації виробництва, процес виробництва та його фактори (робоча сила і засоби виробництва). Наведено структуру підприємства. Розглянута організація виробничого процесу в часі, організація допоміжних виробництв та обслуговуючих господарств, трудових процесів і робочих місць, різні методи організації виробництва.

ЗМ 1.2. Організація виробництва в галузях житлово-комунального господарства.

Показані особливості організації виробництва на підприємствах житлово-комунального господарства: водопостачання та водовідведення, теплоенергопостачання і міського пасажирського електротранспорту.

ОРГАНИЗАЦИЯ ПРОИЗВОДСТВА

Цель: формирование системы теоретических и прикладных знаний по рациональной организации и направлений повышения результативности производственных систем промышленного предприятия.

Основные задачи:

- изучение теории и практики организации производства;
- получение навыков анализа процессов, которые происходят в производстве;
- развитие умения самостоятельного выполнения технико-экономических расчетов;
- обоснование параметров рациональной организации производственных систем.

Предмет: рассмотрение связей и отношений между элементами производственной системы, которые отражают суть и содержание организации процессов проектирования, освоения и изготовления продукции на предприятии.

ЗМ 1.1. Общеотраслевые вопросы организации производства.

Рассмотрена сущность организации производства, процесс производства и его факторы (рабочая сила и способы производства). Приведена структура предприятия. Рассмотрена организация производственного процесса во времени, организация вспомогательных производств и обслуживающих хозяйств, трудовых процессов и рабочих мест, разные методы организации производства.

ЗМ 1.2. Организация производства в отраслях жилищно-коммунального хозяйства.

Показаны особенности организации производства на предприятиях жилищно-коммунального хозяйства: водоснабжения и водоотведения, теплоэнергоснабжения и городского пассажирского электротранспорта.

The summary of the program of a subject matter

PRODUCTION SET-UP

Objective: to form a system of theoretical and applied knowledge on efficient arrangement and directions of increasing the effectiveness of industrial-enterprise production systems.

Major tasks:

- To learn the theory and practice of production set-up;
- To acquire skills for analyzing manufacturing processes;
- To develop skills of independent carrying out the technical-economic calculations;
- To validate parameters of efficient production-system set-up.

Object: to consider links and relations between production-system elements which represent the essence and content of setting-up the planning, mastering and manufacturing at an enterprise.

Substantial module 1.1. Industry-wide issues of production set-up.

The essence of production set-up, the production process and its factors (labour force and methods of production) have been considered. The structure of the enterprise has been presented. Production process set-up in reference to time, the organization of supporting productions and auxiliary facilities, work procedure and jobs, as well as various methods to set-up production have been considered.

Substantial module 1.2. Production set-up at municipal-housing economy branches.

Specific features of production set-up at municipal-utilities enterprises (water supply and disposal, heat energy supply, city electric passenger transport) have been shown.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи

Таблиця 2.1 - Розподіл обсягу навчальної роботи студента
(денна форма навчання)

Призначення: підготовка спеціалістів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 4 Модулів – 1 Змістових модулів – 2 Загальна кількість годин – 144	Напрямок: 0501 – «Економіка і підприємництво» Спеціальність: 6.050100 – «Економіка підприємства» Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	Статус дисципліни - Нормативна Рік підготовки: 4-й Семестр: 8-й Лекції – 16 год. Практичні – 16 год. Самостійна робота – 112 год. Вид підсумкового контролю: 8 семестр – екзамен

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 22 % до 78 %.

Таблиця 2.2 - Розподіл обсягу навчальної роботи студента
(заочна форма навчання)

Призначення: підготовка спеціалістів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 4 Модулів – 1 контрольна робота Змістових модулів – 2 Загальна кількість годин – 144	Напрямок: 0501 – «Економіка і підприємництво» Спеціальність: 6.050100 – «Економіка підприємства» Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	Статус дисципліни - Нормативна Рік підготовки: 4-й Семестр: 7-й Лекції – 8 год. Практичні – 6 год. Самостійна робота – 130 год. Вид підсумкового контролю: 7 семестр – екзамен

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 10 % до 90 %.

Структура робочої програми навчальної дисципліни «Організація виробництва» наведена в табл. 2.3.

Таблиця 2.3 - Структура навчальної дисципліни
«Організація виробництва»

Спеціальність, спеціалізація (шифр, аббревіатура)	Всього, кредит/ годин	Семестр (и)	Години								Екзамен (семестри)	Заліки (семестри)
			Аудиторні	у тому числі			Самостійна робота	у тому числі				
				Лекції	Практичні, семінари	Лабораторні		Контр. робота	КП/КР	РГЗ		
6.050100 – ЕПМГ (денна форма навчання)	4/144	8	32	16	16	-	112	-	-	-	8	-
6.050100 – ЕПМГ (заочна форма навчання)	4/144	7	14	8	6	-	130	10	-	-	7	-

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час проведення аудиторних занять: лекційних, практичних. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час практичних занять. Також велике значення в процесі вивчення і закріплення знань має самостійна робота студентів. Усі ці види занять розроблені відповідно до положень Болонської декларації.

2.2. Зміст дисципліни

Модуль 1. Організація підприємства (виробництва) (4/144)

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1.1. ЗАГАЛЬНОГАЛУЗЕВІ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА

Тема 1. Теоретичні та наукові основи організації підприємства (виробництва)

Роль організаційного фактора в розвитку ринкової економіки. Об'єкт, предмет та метод організації виробництва. Розвиток науки про організацію виробництва. Взаємозв'язок теорії організації виробництва з практикою.

Взаємодія предмета з іншими дисциплінами. Сучасний підхід до теорії організації виробництва. Роль та значення теорії організації виробництва. Організація виробництва як складова частина менеджменту.

Тема 2. Виробничі системи. Виробничий процес та принципи його раціональної організації. Структура підприємства

Процес виробництва, його фактори: робоча сила й засоби виробництва. Виробнича система, її елементи. Поняття виробничого процесу і його загальна характеристика. Поняття технологічного процесу і його характеристика. Технологічна операція як первинний елемент виробничого процесу. Загальні принципи раціональної організації виробничого процесу. Структура підприємства та фактори, що її визначають.

Суть організації виробництва. Організація виробництва на діючому підприємстві як упорядкована система елементів виробництва в просторі і часі, яка забезпечує їх найбільш ефективне використання в процесі руху виробу: від появи у вигляді сировини до відправки споживачу.

Промислове підприємство як основна ланка промисловості. Види підприємств залежно від їх форм власності, розміру, характеру виготовленої продукції, рівня спеціалізації, типів виробничих процесів, організаційно-виробничої структури.

Адміністративно-господарська самостійність, виробничо-технічна, організаційна та економічна єдність як основні риси, що визначають промислові підприємства.

Найбільш характерні особливості діяльності підприємства в сучасних умовах. Сучасні погляди на управління підприємством.

Підприємство як відкрита система, його визначальні риси та властивості, компоненти, зв'язки, взаємодії, процеси та ін. Підприємство - складна, динамічна техніко-економічна та соціальна система, яка складається з чотирьох блоків: підготовка та розвиток виробництва, безпосередньо виробництво, забезпечення виробництва, обслуговування виробництва.

Тема 3. Організація виробничого процесу в часі: виробничий цикл та його тривалість

Поняття і структура виробничого і технологічного циклу. Склад виробничого циклу: час виробництва, час перерви. Перерви партійності й очікування. Тривалість виробничого і технологічного циклу. Види руху деталей партії з операцій технологічного процесу: послідовний, паралельний і паралельно-послідовний.

Основні фактори, які визначають тривалість виробництва. Поняття партії та серії продукції. Шляхи скорочення тривалості виробничого циклу. Шляхи удосконалення організації труда та виробництва (раціональне планування робочих місць, скорочення часу перерви, прискорення допоміжних процесів та ін.).

Тема 4. Організація допоміжних виробництв та обслуговуючих господарств

Значення та організація ремонту основних виробничих фондів підприємства. Ремонтна служба та її структура на підприємстві. Система планово-запобіжних ремонтів. Основні напрямки вдосконалення ремонтного виробництва. Організація інструментального господарства. Система індексації інструмента: цифрова, літерна, змішана. Шляхи підвищення ефективності роботи інструментального господарства.

Роль і значення енергетичних ресурсів у виробництві, задачі енергетичного господарства підприємств. Види енергії та енергоносіїв, використовуваних у промисловому виробництві. Вторинні енергоресурси. Склад енергетичного господарства. Організація енергопостачання виробництва. Енергобаланс та його складові. Виробнича структура енергетичного господарства. Визначення потреби промислового підприємства в енергоресурсах. Шляхи зниження енерговитрат.

Роль і завдання внутрішньозаводського транспорту. Види перевезення вантажів: зовнішні, внутрішньозаводські, внутрішньоцехові види транспортних засобів. Організація роботи внутрішньозаводського транспорту. Класифікація

транспортних засобів: за видами, призначенням перевезення, способом дії, направленням переміщення вантажів. Шляхи підвищення ефективності внутрішньозаводського транспорту.

Тема 5. Організація трудових процесів і робочих місць

Елементи процесу труда. Трудові процеси: ручні, машинно-ручні, машинні та автоматизовані. Метод праці. Елементи операції: трудові рухи, трудові дії, трудові заходи, комплекси заходів. Класифікація робочих рухів. Дослідження трудових процесів. Фотографія робочого часу, хронометраж.

Організація та обслуговування робочих місць. Функції обслуговування робочого місця. Класифікація робочих місць. Вимоги до системи обслуговування робочих місць.

Тема 6. Нормативи та методи нормування праці

Суть, функції та принципи нормування праці. Види норм праці: норма часу, норма вироблення, норма обслуговування, норма чисельності, нормоване завдання. Методи обґрунтування норм праці. Фактори, що впливають на норми праці.

Нормативні матеріали з праці. Методи розробки норм праці. Єдині та типові норми витрат праці. Нормативи з праці: місцеві, галузеві, міжгалузеві.

Тема 7. Організаційно - виробниче забезпечення якості та конкурентоспроможності продукції

Поняття та показники якості продукції. Одиничні, комплексні, узагальнюючі і показники якості праці. Задачі промислового підприємства при досягненні оптимального рівня якості. Фактори якості продукції.

Технічний контроль. Види та засоби технічного контролю. Якість комунально-побутового обслуговування. Показники, що характеризують якість та надійність роботи підприємств житлово-комунального господарства. Шляхи підвищення якості продукції (послуг) підприємств комунального господарства та побутового обслуговування.

Тема 8. Одиничний та партійний методи організації виробництва

Характерні риси партійного методу організації виробництва. Три різновиди партійного методу організації виробництва.

Вплив розміру партії деталей на ефективність виробництва. Резерви підвищення ефективності партійного методу організації виробництва: рівномірність, паралельність, безперервність, пропорційність, прямоточність. Характерні риси одиничного (індивідуального) методу організації виробництва. Шляхи удосконалення одиничного методу організації виробництва.

Тема 9. Організація потокового й автоматизованого виробництва

Умови застосування потокового методу організації виробництва. Характерні риси потокового методу організації виробництва. Потокова лінія як основна ланка потокового (масового) крупносерійного виробництва, ефективність її використання. Класифікація поточкових ліній, принципи класифікації. Види поточкових ліній за різноманітністю номенклатури продукції - однопредметні, багатопредметні; за ступенем безперервності процесу - безперервно-поточкові та перервно-поточкові.

Етапи розвитку автоматизації виробництва: напівавтомат, автомат, автоматичні лінії. Організація комплексно-автоматизованих ділянок, цехів та заводів з використанням електронно-обчислюваної техніки. Гнучке автоматизоване виробництво.

Тема 10. Комплексна підготовка виробництва до випуску нової продукції. Організаційне проектування виробничих систем

Поняття і значимість нової продукції для підприємства. Процес розробки і освоєння нової продукції на підприємстві. Планування процесів створення і освоєння нової продукції.

Зміст технічної підготовки, її етапи: науково-дослідницький, конструкторський, технологічний, організаційно-економічний.

Зміст та задачі технічної підготовки виробництва. Склад та призначення робіт з підготовки виробництва.

Вимоги до технологічної підготовки виробництва. Склад робіт щодо технологічної підготовки виробництва.

Основний склад організаційно-економічної підготовки виробництва.

Стадії підготовки технологічних процесів та їх перевірка в експериментальних цехах. Вибір варіантів технологічних процесів на стадії розробки виробництва з уточненням ефективності обраного варіанта на подальших етапах підготовки. Заходи щодо прискорення технічної підготовки виробництва.

ЗМ 1.2. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА В ГАЛУЗЯХ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

Тема 11. Особливості організації міського господарства

Особливості міського господарства як об'єкта організації виробництва, основні тенденції його розвитку. Галузі житлово-комунального господарства. Специфічні особливості організації міського господарства. Основні типи підприємств побутового обслуговування. Зв'язки та взаємодія підприємств галузі залежно від розміру міської території та чисельності населення.

Специфічність зв'язку виробництва та споживання в житлово-комунальному господарстві. Основні напрямки удосконалення організації міського господарства.

Тема 12. Побудова виробничої структури підприємств житлово-комунального господарства

Основні характерні риси підприємств житлово-комунального господарства. Підприємства та власність. Поняття виробничої структури підприємства. Організаційні типи побудови виробничої структури.

Характерні риси виробничо-експлуатаційної діяльності підприємств комунального господарства. Основні фактори, які обумовлюють необхідність удосконалення виробництва підприємств комунального господарства.

Тема 13. Організація виробництва на підприємствах водопостачання та водовідведення

Організація виробничого процесу на водопостачальних і каналізаційних станціях, очисних спорудах.

Особливості водопровідного та каналізаційного господарств. Структурні елементи водопровідного господарства. Типи водопровідних підприємств і каналізації. Склад водопровідних і каналізаційних споруд. Організація диспетчерської служби і служби ремонту водопровідних і каналізаційних мереж.

Показники оцінки якості у водопровідному та каналізаційному господарствах. Організація контролю якості послуг підприємств водопровідного та каналізаційного господарств. Показники їх виробничої потужності.

Тема 14. Організація виробничої діяльності на міському пасажирському електротранспорті

Характеристика й особливості міського пасажирського транспорту на ринку транспортних послуг. Організація виробничого процесу та шляхи його удосконалення. Структура виробничих підрозділів, їх склад і завдання. Служби шляху, депо, ремонтно-експлуатаційні дільниці.

Організація руху на міському пасажирському електротранспорті. Нерівномірність пасажиропотоків та їх вплив на організацію руху.

Показники оцінки якості на міському електротранспорті. Організація контролю якості обслуговування пасажирів. Організація виробничої діяльності депо по зберіганню, утриманню та поточному ремонту рухомого складу. Організація капітального ремонту рухомого складу.

Організація виробничої діяльності служби шляху й служби електротранспорту. Організація поточного утримання і ремонту трамвайних шляхів.

Тема 15. Організація виробництва на підприємствах теплоенергопостачання

Особливості теплоенергетичних підприємств як об'єктів енергоринку.

Особливості технологічних процесів виробництва електроенергії, тепла.

Показники оцінки якості роботи підприємств комунальної енергетики.

Організація виробництва на підприємствах тепlopостачання. Виробнича структура тепlopостачальних підприємств, їх особливості.

Організація експлуатації газового господарства. Виробнича структура підприємств з експлуатації газових мереж.

Особливості організації виробництва на теплових мережах, електромережах і газовому господарстві міста.

2.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями

Розподіл часу за модулями і змістовими модулями наведений у табл. 2.4 та табл. 2.5.

Таблиця 2.4 - Розподіл часу за модулями і змістовими модулями для студентів денної форми навчання

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/ годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1. Організація підприємства (виробництва)	4/144	16	16	-	112
ЗМ 1.1. Загальногалузеві питання організації виробництва	2,7/98	11	10	-	77
ЗМ 1.2. Організація виробництва в галузях житлово-комунального господарства	1,3/46	5	6	-	35

Таблиця 2.5 - Розподіл часу за модулями і змістовими модулями для студентів заочної форми навчання

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/ годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1. Організація підприємства (виробництва)	4/144	8	6	-	130
ЗМ 1.1. Загальногалузеві питання організації виробництва	2,7/97	5	4	-	88
ЗМ 1.2. Організація виробництва в галузях житлово-комунального господарства	1,3/47	3	2	-	42

2.2.2. План лекційного курсу

Таблиця 2.6 – План лекційного курсу з навчальної дисципліни

№№	Зміст	Кількість годин	
		6.050100 – ЕІМГ	
		Денне навчання	Заочне навчання
Модуль 1. Організація підприємства (виробництва)		16	8
ЗМ 1.1. Загальногалузеві питання організації виробництва		11	5
1.	Теоретичні та наукові основи організації підприємства (виробництва)	1	-
2.	Виробничі системи. Виробничий процес та принципи його раціональної організації. Структура підприємства	2	1
3.	Організація виробничого процесу в часі: виробничий цикл та його тривалість	1	1
4.	Організація допоміжних виробництв і обслуговуючих господарств	2	1
5.	Організація трудових процесів і робочих місць	-	-
6.	Нормативи та методи нормування праці	-	-
7.	Організаційно-виробниче забезпечення якості та конкурентоспроможності продукції	1	-
8.	Одиничний і партійний методи організації виробництва	2	1
9.	Організація потокового й автоматизованого виробництва	2	1
10.	Комплексна підготовка виробництва до випуску нової продукції. Організаційне проектування виробничих систем	-	-
ЗМ 1.2. Організація виробництва в галузях житлово-комунального господарства		5	3
11.	Особливості організації міського господарства	1	-
12.	Побудова виробничої структури підприємств житлово-комунального господарства	1	-
13.	Організація виробництва на підприємствах водопостачання та водовідведення	1	1
14.	Організація виробничої діяльності на міському пасажирському електротранспорті	1	1
15.	Організація виробництва на підприємствах теплоенергопостачання	1	1

2.2.3. План практичних (семінарських) занять

План практичних (семінарських) занять для студентів денної і заочної форм навчання наведений у табл. 2.7.

Таблиця 2.7 – План практичних (семінарських) занять

№№	Зміст	Кількість годин	
		6.050100 – ЕПМГ	
		Денне навчання	Заочне навчання
Модуль 1. Організація підприємства (виробництва)		16	6
ЗМ 1.1. Загальногалузові питання організації виробництва		10	4
1.	Виробничі системи. Виробничий процес та принципи його раціональної організації. Структура підприємства	1	-
2.	Організація виробничого процесу в часі: виробничий цикл та його тривалість. Основні типи задач з розрахунку тривалості циклу технологічних операцій обробки деталей при послідовному, паралельному і паралельно-послідовному виді їхнього руху	2	1
3.	Організація допоміжних виробництв і обслуговуючих господарств. Визначення чисельності робочих-ремонтників, норми запасу інструмента, необхідної кількості транспортних засобів на підприємстві	2	1
4.	Організаційно-виробниче забезпечення якості та конкурентоспроможності продукції	1	1
5.	Одиничний і партійний методи організації виробництва	1	-
6.	Організація потокового й автоматизованого виробництва. Обчислення основних параметрів потокової лінії: такту, ритму, швидкості і довжини конвейєра	2	1
7.	Поточний контроль (тестування) зі ЗМ 1.1	1	-
ЗМ 1.2. Організація виробництва в галузях житлово-комунального господарства		6	2
8.	Особливості організації міського господарства. Побудова виробничої структури підприємств житлово-комунального господарства	1	-
9.	Організація виробництва на підприємствах водопостачання та водовідведення	1	1
10.	Організація виробничої діяльності на міському пасажирському електротранспорті	1	-
11.	Організація виробництва на підприємствах теплоенергопостачання	2	1
12.	Поточний контроль (тестування) зі ЗМ 1.2	1	-

2.2.4. Індивідуальні завдання (ІЗ)

Програмою дисципліни передбачено виконання індивідуального завдання тільки для студентів заочної форми навчання – контрольної роботи.

Студенти заочної форми навчання виконують контрольну роботу у 7-му семестрі, приблизний обсяг роботи – 12-15 сторінок, плановий обсяг самостійної роботи – 10 годин на контрольну роботу.

Для виконання контрольної роботи з курсу необхідно проробити відповідні розділи підручників та навчальних посібників.

Контрольна робота містить виконання трьох завдань.

У процесі виконання контрольної роботи студенти занотовують відповіді на два теоретичних запитання дисципліни, а також вирішують одну задачу відповідно заданому варіанту.

Контрольна робота вважається зарахованою, якщо студент відповів на всі поставлені запитання (відповідно до свого варіанту), виконав розрахунок задачі в повному обсязі та отримав відповідний результат.

Зарахована контрольна робота є допуском до екзамену в 7-му семестрі.

2.3. Самостійна робота студентів

Для опанування матеріалу дисципліни «Організація виробництва» окрім лекційних та практичних (семінарських) занять, тобто аудиторної роботи, значну увагу необхідно приділяти самостійній роботі.

Основні види самостійної роботи студента:

1. Вивчення додаткової літератури.
2. Робота з довідковими матеріалами.
3. Підготовка до практичних (семінарських) занять.
4. Підготовка до проміжного й підсумкового контролю.
5. Виконання самостійного завдання.
6. Виконання ІЗ (контрольної роботи – тільки для студентів заочної форми навчання).

2.4. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Система оцінювання знань, вмінь і навичок студентів передбачає оцінювання всіх форм вивчення дисципліни.

Перевірку й оцінювання знань студентів викладач проводить в наступних формах:

1. Оцінювання роботи студентів у процесі практичних (семінарських) занять.
2. Оцінювання виконання індивідуального завдання (для студентів заочної форми навчання – контрольна робота).
3. Оцінювання засвоєння питань для самостійного вивчення.
4. Проведення проміжного контролю.
5. Проведення модульного контролю.
6. Проведення підсумкового письмового екзамену.

Засоби контролю та структура залікового кредиту для студентів денної і заочної форм навчання наведені в табл. 2.8 та табл. 2.9.

Таблиця 2.8 - Засоби контролю та структура залікового кредиту для студентів денної форми навчання

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні роботи тощо)	Розподіл балів, %
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістових модулів	
ЗМ 1.1. Загальногалузеві питання організації виробництва. Тестування.	35,0
ЗМ 1.2. Організація виробництва в галузях житлово-комунального господарства. Тестування.	25,0
Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 1	
Екзамен у письмовій формі	40,0
Всього за модулем 1	100,0 %

Таблиця 2.9 - Засоби контролю та структура залікового кредиту для студентів заочної форми навчання

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні роботи тощо)
Модуль 1. Організація підприємства (виробництва)
Контрольна робота
Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 1
Екзамен у письмовій формі

Порядок поточного оцінювання знань студентів денної форми навчання

Поточне оцінювання здійснюють під час проведення практичних (семінарських) занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- 1) активність і результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни; відвідування занять;
- 2) виконання самостійного завдання;
- 3) виконання поточного контролю;
- 4) виконання проміжного контролю.

Оцінку «відмінно» ставлять за умови відповідності виконаного завдання студентом або його усної відповіді за усіма чотирма зазначеними критеріями. Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку.

Контроль систематичного виконання практичних (семінарських) занять і самостійної роботи

Оцінювання проводять за такими критеріями:

- 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії і методології проблем, що розглядаються;
- 2) ступінь засвоєння матеріалу дисципліни;
- 3) ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядають;
- 4) уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих

ситуацій, вирішенні завдань, проведенні розрахунків при виконанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, і завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

5) логіка, структура, стиль викладання матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації і робити висновки.

Контроль виконання поставлених задач при проведенні практичних занять здійснюється протягом 8-го семестру. За успішне та систематичне виконання поставлених завдань протягом двох змістових модулів студент отримує оцінку «відмінно» або по 35 та 25 % відповідно за поточний контроль. Якщо студент виконує поставлені завдання з відсутністю окремих розрахунків, які пояснюють вирішення завдання, то він отримує оцінку «добре» або по 25 та 20 % відповідно за поточний контроль. Все це враховують у відповідній сумі балів за кожний окремий змістовий модуль (табл. 2.8).

Самостійна робота студентів контролюється протягом семестру. При оцінюванні практичних завдань і самостійної роботи увагу приділяють також їх якості і самостійності, своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

Проведення поточного контролю

Поточний контроль (тестування) здійснюється та оцінюється за питаннями, які винесено на лекційні заняття, самостійну роботу і практичні завдання. Поточний контроль проводять у письмовій формі після того, як розглянуто увесь теоретичний матеріал і виконані практичні (семінарські) та самостійні завдання в межах кожної теми змістового модуля. За кожним змістовим модулем проводиться поточне тестування (табл. 2.8) і кожному студентові виставляється відповідна оцінка за отриманою кількістю балів.

Проміжний модульний контроль

Проміжний модульний контроль рівня знань передбачає виявлення

опанування студентом матеріалу лекційного модуля і вміння застосовувати його для вирішення практичної ситуації, здійснюють у вигляді тестування.

У 8-му семестрі після вивчення тем №№ 1 - 10 (ЗМ 1.1) студенти виконують тестові завдання до першого змістового модуля. Відповідно, після вивчення тем №№ 11 - 15 (ЗМ 1.2) - тестові завдання до другого змістового модуля.

Відповідно до програми навчальної дисципліни «Організація виробництва» тестування проводять на останньому практичному занятті з кожного змістового модулю. Загальна тривалість тестів з модулю 1 «Організація підприємства (виробництва)» – 1,0 година (по 0,5 години на опрацювання одного тесту з одного змістового модуля). Тестове завдання містить запитання одиничного вибору різного рівня складності. Для оцінювання рівня відповідей студентів на тестові завдання використовуються критерії оцінювання. Для кожного тестового завдання розроблена шкала оцінювання, яка надається викладачем на розгляд студентів до проведення тестового контролю.

Проведення підсумкового письмового екзамену з Модулю 1

Умовою допуску до екзамену є сума накопичення балів за двома змістовими модулями, яка повинна бути не менша, ніж 51 бал (за внутрішнім вузівським рейтингом або системою ESTC) або наявність позитивних оцінок з проміжного модульного контролю (за національною системою).

Екзамен здійснюють у письмовій формі за екзаменаційними білетами. Екзаменаційний білет складається з двох питань з теоретичного матеріалу та одного практичного завдання (вирішення задачі), за кожну повну та правильну відповідь з теоретичного матеріалу студент отримує 15 %, а за вирішення задачі – 10 %. Загальна сума балів - 40 % (табл. 2.8).

Підсумкову оцінку з дисципліни виставляють в національній системі оцінювання результатів навчання і в системі ECTS згідно з методикою переведення показників успішності знань студентів Академії в систему

оцінювання за шкалою ECTS (табл. 2.10).

Таблиця 2.10 - Шкала перерахунку оцінок результатів навчання в різних системах оцінювання

Система оцінювання	Шкала оцінювання						
Внутрішній вузівський рейтинг, %	100-91	90-71		70-51		50-0	
Національна 4-бальна і в системі ECTS	5 <i>відмінно</i> <i>A</i>	4 <i>добре</i> <i>B, C</i>		3 <i>задовільно</i> <i>D, E</i>		2 <i>незадовільно</i> <i>FX, F</i>	
Внутрішній вузівський рейтинг у системі ECTS, %	100-91	90-81	80-71	70-61	60-51	50-26	25-0
Національна 7-бальна і в системі ECTS	<i>відмінно</i> <i>A</i>	<i>дуже добре</i> <i>B</i>	<i>добре</i> <i>C</i>	<i>задовільно</i> <i>D</i>	<i>достатньо</i> <i>E</i>	<i>незадовільно*</i> <i>FX*</i>	<i>незадовільно</i> <i>F**</i>
ECTS, % студентів	<i>A</i> <i>10</i>	<i>B</i> <i>25</i>	<i>C</i> <i>30</i>	<i>D</i> <i>25</i>	<i>E</i> <i>10</i>	<i>FX*</i>	<i>F**</i>
							<i>не враховується</i>

* з можливістю повторного складання;

** з обов'язковим повторним курсом

Для студентів заочної форми навчання передбачені наступні види контролю засвоєних знань:

- у 7-му семестрі студенти виконують контрольну роботу, яка є допуском до екзамену (підсумковий контроль) (табл. 2.9).

Проведення підсумкового письмового екзамену з Модулю 1

Екзамен здійснюють у письмовій формі за екзаменаційними білетами. Екзаменаційний білет складається з двох питань з теоретичного матеріалу та одного практичного завдання (вирішення задачі), за кожну правильну відповідь студент отримує оцінку відповідно до кваліфікаційних вимог до бакалаврів за спеціальністю 6.050100 – «Економіка підприємства».

Підсумкову оцінку з дисципліни виставляють в національній системі оцінювання результатів навчання:

Оцінка «відмінно» - Студент має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, передбачені програмою курсу, засвоїв основну та ознайомився із додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення і висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Оцінка «добре» - Студент повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення і висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускається незначних помилок у формулюванні термінів, категорій, невеликих арифметичних помилок у розрахунках при розв'язанні практичних завдань.

Оцінка «задовільно» - Студент засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні запитання, допустився грубих помилок у розрахунках при розв'язанні практичних завдань. Студент порушує послідовність викладу відповіді.

Оцінка «незадовільно» - Студент не дав відповіді на значну частину програмного матеріалу. У відповідях допущені значні помилки. Неправильно виконує розрахунки при розв'язанні практичних завдань.

2.5. Інформаційно-методичне забезпечення

Таблиця 2.11 - Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
1. Рекомендована основна навчальна література	
1. Кожекин Г.Я., Лисица Л.М. Организация производства: Уч. пособие. - Мн.: ИП "Экоперспектива", 1998.	ЗМ 1.1
2. Курочкин А.С. Организация производства: Уч. пособие. - К.: МАУП, 2001.	ЗМ 1.1
3. Организация, планирование и управление деятельностью промышленного предприятия /Под ред. С.М. Бухало и др. - К.: Вища школа, 1989.	ЗМ 1.1
4. Фатхутдинов Р.А. Организация производства. Учебник. - М.: ИНФРА-М, 2000.	ЗМ 1.1
5. Шепеленко Г.И. Экономика, организация и планирование производства на предприятии: Уч. пособие. – Ростов-на-Дону: МарТ, 2002.	ЗМ 1.1
6. Юрьева Т.П. Экономика предприятий городского хозяйства: Уч. пособие. – Х.: ХГАГХ, 2002.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
2. Додаткові джерела	
1. Агаджанов Г.К. Экономика водопроводно-канализационных предприятий. - Х.: ХГАГХ, 2000.	ЗМ 1.2
2. Качество продукции / Под ред. Т.Н. Калиновского. - М.: Экономика, 1990.	ЗМ 1.1
3. Научная организация труда в городском хозяйстве: Уч. пособие / Э.Я. Турчихин, Ф.Г. Таги-заде и др. – М.: Стройиздат, 1989.	ЗМ 1.2
4. Орлова Р.И. и др. Экономика коммунального хозяйства. - М.: Стройиздат, 1988.	ЗМ 1.2
5. Подоровская М.М. Организация труда: Конспект лекций. - К.: МАУП, 2001.	ЗМ 1.1
3. Методичне забезпечення	
1. Методичні вказівки до організації самостійної роботи та проведення практичних занять з дисципліни «Організація виробництва» - Уклад.: Г.М. Грецька, Є.М. Кайлюк. – Х.: ХНАМГ, 2006.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
2. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Організація виробництва» - Уклад.: Г.М. Грецька, Є.М. Кайлюк. – Х.: ХНАМГ, 2006.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2

Навчальне видання

Програма та робоча програма навчальної дисципліни «Організація виробництва» (для студентів 4 курсу денної і заочної форм навчання за напрямом підготовки 0501 – «Економіка і підприємництво» спеціальності 6.050100 – «Економіка підприємства»)

Укладач: Галина Миколаївна Грецька

План 2009, поз. 596Р

Підп. до друку 03.06.2009
Друк на різнографі.
Замовл. № 4654

Формат 60х84/1/16
Умовн.-друк. арк. 1,7
Тираж 10 прим.

Папір офісний
Обл. – вид. арк. 1,8

61002, Харків, ХНАМГ, вул. Революції, 12

Сектор оперативної поліграфії ЦНІТ ХНАМГ

61002, Харків, ХНАМГ, вул. Революції, 12